

[Hauch.]

hvert arbejder under og har arbejdet under i en lang Aarrække.

Det er et gammelt Krav fra Landbrugserhvervets Side, at Ejendomsskatterne bør nedsættes. Det skulde da ogsaa synes rimeligt og naturligt, at man, fremfor at skaffe Midler til Rentebetaling, lettede den økonomiske Byrde, som Ejendomsskatteforøgelsen er for Landbrugserhvervet. I en vanskelig økonomisk Tid som denne skulde det synes indlysende, at Staten bør lette Byrden af den Ejendomsskatteprioritet, som gennem Lovgivningen er indskudt foran alle andre Prioriteter, før man beskæftiger sig med Spørgsmaalet om Forrentning af den Gæld, som Landbrugerne selv har stiftet. Der er og bliver dog altid den Forskel paa disse to Prioritetsformer, at ved den almindelige Gældsstiftelse har Debitor modtaget Gældsbeløbet som Vederlag for Gældshæftelsen, hvad han ikke kan siges at have gjort i de Tilfælde, hvor Staten har indskudt en Skatteprioritet, hvilket i saa høj Grad har været Tilfældet i de forløbne Aar.

Dette Krav om Lettelse af de faste Ejendomsskatter er ikke alene begrundet i den stærke Stigning, der har fundet Sted med Hensyn til Udskrivning af Skatter paa fast Ejendom siden Aarene før Krigen. Der er særlig Begrundelse for Kravet netop i disse Aar derved, at Landbrugets Indtjeningsevne paa afgørende Maade har svigtet. Det staar maaske knapt de fleste klart, hvorledes Skatteudviklingen har været. Det vil derfor være naturligt med et Par Tal og et Par Oplysninger at klarlægge Udviklingen, siden vi fik Skatte-reformen i 1903. I det første Aar derefter, Skatteaaret 1904—05, androg Landbrugets Ejendomsskatter 15½ Mill. Kr., og i Skatteaaret 1909—10 androg Landbrugets Ejendomsskatter 18 Mill. Kr. eller omtrent det samme Beløb som før Skatte-reformen. Under Krigen og i Aarene umiddelbart efter steg Ejendomsskatterne meget stærkt, hvad der vel i og for sig ikke var noget at sige til, da denne Stigning kunde begrundes i en større Afkastningsevne i Landbruget, men naar man nu i disse Kriseaar opkræver ca. 3 Gange saa høje Ejendomsskatter i Landbruget som i Aarene før Krigen, savner dette enhver fornuftig Begrundelse. Hvor tung en Byrde disse høje Ejendomsskatter er for Landbruget, kan bl. a. illustreres derved, at skønt Byerne i Almindelighed figurerer med langt højere Skatteprocent end Landkommunerne, har Landbruget dog i hvert

af de sidste 10 Aar betalt en større Procentdel af sin samlede Indkomst i Skatter, end de andre Erhverv har. I 1933—34 har Landbrugets Skatter været ca. 1½ Gang saa høje i Forhold til Indkomsten som andre Erhvervs Skatter i Forhold til deres Indkomst.

Under Henvisning hertil og til de tidligere omtalte vanskelige Driftsvilkaar — disse har medført et Formuetab for Landbruget gennem de sidste 10 Aar paa 1¾ Milliard Kroner, hvorved Formueskatteydernes Antal i Landbruget er blevet reduceret med over 50 000 eller med ¼ af samtlige Skatteydere i Landbruget i 1924 — maa man indrømme det rimelige i Landbrugets Krav om en betydelig Reduktion af Skatterne. Jeg er ganske vist vel vidende om, at en Del af disse Formuetab kan tilskrives Nedskrivningen af det, man kunde kalde Driftsmidlerne, hvilket ingenlunde bør overses, men til Trods herfor er Forholdet alt for grelt, naar vi sammenligner den Skattebyrde, som hviler paa Landbruget, med den Skattebyrde, som hviler paa andre Erhverv her i Landet. Landbruget fik vel en midlertidig Reduktion af disse Skatter gennem Loven af 20. Maj 1933, hvorefter Statskassen yder i aarligt Tilskud til Nedbringelse af Ejendomsskatterne et Beløb paa 465 000 Kr. for hver fuld Promille, som Landbrugets Forrentningsprocent af Handelsværdien i det Skatteaaret nærmest foregaaende Kalenderaar har været mindre end Forrentningsprocenten af Handelsværdien for Aaret 1929—30, nemlig 4,3 pCt. Tilskuddet kan dog ikke overstige 20 Mill. Kr. Denne Nedsættelse bliver paa Grund af Beregningsmaaden mindre, end Landbrugets Produktionsforhold burde betinge, og Landbrugserhvervet kan heller ikke lade sig nøje med en midlertidig Nedsættelse, men maa kræve, at der sker en betydelig og varig Nedsættelse af de faste Skatter, saa at Landbruget ikke med dets forholdsvis smaa Formuer og smaa Indkomster kommer til at betale en større Procent i samlet Skat end andre Erhverv med forholdsvis store Indkomster og Formuer, da et saadant Forhold er absolut urimeligt og i allerhøjeste Grad maa siges at være uretfærdigt.

Jeg skal i denne Forbindelse pege paa, at der for det Skatteaar, vi nu gaar ind i, af Landsoverskatteraadet er foretaget en meget væsentlig Forhøjelse af Formueansættelsen af Landbrugsejendommenes Besætningsværdi, en Forhøjelse, der efter min Opfattelse er urimelig og under Hensyn til hidtidig Praksis ganske ubeføjet. Lands-